

วัสดุที่เหมาะสมสำหรับการเพาะสปอร์เฟินชายผ้าสีดา
Suitable Media for Growing Spores of Platycerium

ไว	อินตะแก้ว ^{1/}	กฤษณะ	หาญพิพัฒน์ ^{1/}
อนุ	สุวรรณโถม ^{1/}	ปฏิพัทธ์	ใจปิน ^{1/}
	รัฐเขต	บุญชูวงศ์ ^{1/}	

บทคัดย่อ

การทดลองวัสดุที่เหมาะสมสำหรับเพาะสปอร์เฟินชายผ้าสีดา เพื่อหาวัสดุอื่น ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นทดแทน วัสดุพืทมอสที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ระหว่างเดือนตุลาคม 2553 – กันยายน 2556 วัสดุที่นำมาทดลองแบ่งออกเป็นวัสดุเดี่ยวได้แก่ ขุยมะพร้าวใหม่ ซากของต้นชายผ้าสีดา ดินเหนียว อิฐมอญ เปลือกไม้ จอกแห้ง ปุ๋ยหมัก ขุยมะพร้าวเก่า เปรียบเทียบกับพืทมอส และวัสดุ 2 ชนิดผสมกัน อัตรา 1:1 โดยปริมาตรได้แก่ ปุ๋ยหมักผสมกับซากของต้นชายผ้าสีดา ขุยมะพร้าวใหม่ เปลือกไม้ อิฐมอญ ดินดำ หรือดินภูเขา จอกแห้งผสมกับปุ๋ยหมัก ซากของต้นชายผ้าสีดา อิฐมอญ ขุยมะพร้าวใหม่ เปลือกไม้ ดินภูเขา หรือดินดำ ซากของต้นชายผ้าสีดาผสมกับดินเหนียว ดินภูเขา หรือขุยมะพร้าวใหม่ และดินภูเขาผสมกับขุยมะพร้าวใหม่ เปรียบเทียบกับพืทมอส ผลการทดลองวัสดุเดี่ยวพบว่า วัสดุซากของต้นชายผ้าสีดาทำให้เฟินชายผ้าสีดาสายฝ้าม่าน เขากวางตั้งและเขากวางฮอลแลนด์ มีจำนวนและขนาดโปรธัลลัสเท่ากันหรือดีกว่า วัสดุพืทมอส ในการทดลองระยะที่ 1 วัสดุ ขุยมะพร้าวเก่าทำให้เฟินชายผ้าสีดาสายฝ้าม่าน เขากวางตั้ง และเขากวางฮอลแลนด์ มีจำนวนและขนาดโปรธัลลัสดีกว่าวัสดุพืทมอส ในการทดลองระยะที่ 2 ครั้งที่ 1 นอกจากนั้นวัสดุขุยมะพร้าวเก่าก็ทำให้เฟินชายผ้าสีดาเขากวางตั้งและเขากวางฮอลแลนด์ มีจำนวนและขนาดโปรธัลลัสเท่ากับวัสดุพืทมอส ในการทดลองระยะที่ 2 ครั้งที่ 2 อีกด้วย ส่วนผลการทดลองวัสดุผสมซึ่งใช้เฟินชายผ้าสีดาสายฝ้าม่านเป็นตัวแทนพบว่า เกือบทุกกรรมวิธีที่นำมาเปรียบเทียบกับพืทมอส มีจำนวนและขนาดโปรธัลลัสดีกว่าวัสดุพืทมอส ในการทดลองครั้งที่ 1 เรียงลำดับมากไปหาน้อยเช่น ปุ๋ยหมักผสมกับซากชายผ้าสีดา จอกแห้งผสมกับดินดำ ซากชายผ้าสีดา หรือปุ๋ยหมัก ปุ๋ยหมักผสมกับขุยมะพร้าวใหม่ เป็นต้น และในการทดลองครั้งที่ 2 วัสดุที่เพาะสปอร์เฟินได้ผลดี มีจำนวนและขนาดโปรธัลลัสเท่ากับวัสดุพืทมอส เรียงตามลำดับมากไปหาน้อยเช่น จอกแห้งผสมกับซากของต้นชายผ้าสีดา ซากของต้นชายผ้าสีดาผสมกับขุยมะพร้าวใหม่ ปุ๋ยหมักผสมกับเปลือกไม้ จอกแห้งผสมกับปุ๋ยหมัก เป็นต้น วัสดุที่เพาะสปอร์ได้ผลดีต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงหรือนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสมกับการเพาะเลี้ยงเฟินชายผ้าสีดา ทดแทนวัสดุนำเข้าจากต่างประเทศ